

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 17 Ocak 2013
Nr. Ref.: RK 383/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI97/11

Başvurucu

Mon Nushi

Priştine'deki Yüksek Mahkeme'nin Rev. nr. 87/12 sayı 21 Mart 2011 sayılı kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Ćukalović, Başkanvekili
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi

Başvurucu:

1. Başvurucu, Yakovalı avukat Rexhep Gjickolli'nin temsil ettiği (bundan sonra: başvuru) Yakova Belediyesine bağlı Vraniq köyü mukimi Bay Mon Nushi'dir.

İtiraz Edilen Karar

2. Kamu otoritesinin itiraz edilen kararı, başvuruçunun beyanına göre kendisine 7 Nisan 2011 tarihinde teslim edilen 21 Mart 2011 tarih ve Rev. nr. 87/12 sayılı Priştine'deki Yüksek Mahkeme kararıdır.

Başvurunun Konusu

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: Mahkeme) 19 Temmuz 2011 tarihinde yapılan başvurunun temel konusu, Yüksek Mahkeme'nin başvuruçunun yetkilendirdiği temsilcilerinin İpek Bölge Mahkemesi'nin Ac. nr. 404/2003 sayı ve 15 Kasım 2006 tarihli kararı hakkında yaptıkları revizyon başvurusunu reddeden Rev. nr. 87/12 sayı ve 21 Mart 2011 tarihli karar hakkında anayasal denetim talebidir.

İlgili Hukuk

4. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: Yasa) 27. maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kuralı 2. fıkrası.

Başvuru Süreci

5. Başvuruçucu Yakovalı Bay Mon Nushi'yi temsilen Avukat Rexhep Xhikolli'nin posta yoluyla 19 Temmuz 2011 tarihinde Mahkeme'ye yapılan başvurusu KI97/11 sayı ile kaydedilmiştir.
6. Mahkeme 14 Kasım 2011 tarihinde başvuruçunun temsilcisine yazı göndererek başvurunun ileme konması için ilave belgelerin teslim edilmesini talep etmiştir.
7. Mahkeme 22 Kasım 2011 tarihinde başvuruçunun temsilcisi tarafından posta yoluyla gönderilen ilave evrakı kabul etmiş olup, evrakta İpek Bölge Mahkemesi'nin C. nr. 57/83 sayı ve 20 Mayıs 2007 tarihli kararı ile İpek Bölge Mahkemesi'nin Ac. nr. 4040/03 sayı ve 15 Kasım 2006 tarihli kararı da yer almaktaydı.
8. Başkan'ın 17 Ağustos 2012 tarih ve GJR. KI97/11 sayılı kararıyla Üye Altay Suroy raportör yargıç olarak görevlendirilmiş, Başkan'ın aynı tarih ve KSH. KI97/11 sayılı kararıyla üyeler Almiro Rodrigues (başkan), Ivan Čukalović ve Gjyljeta Mushkolaj'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
9. Mahkeme Başkanı 26 Aralık 2012 tarihinde KSH97/11 sayılı kararda değişiklik yapmak üzere yeni bir karar çıkararak, bu kararın 1. maddesinde belirtildiği şekilde görev süresi dolan eski üye Gjyljeta Mushkolaj yerine Ön İnceleme Heyeti'ne Üye Kadri Kryeziu atanmıştır.
10. Ön İnceleme Heyeti 17 Ocak 2013 tarihinde raportör yargıcın raporunu inceledikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

11. Başvuruçucu Bay Mun Nushi'nin iddialarına göre 18 Eylül 1981 tarihinde alıcı olarak Yakovalı Bay Muşuviç Arif ile alım satım sözleşmesi akdetmiştir. Sözleşmenin

konusu Yakova Miloş Giliç no 139 adresindeki ev ve bahçeden oluşan mülkün satışıydı.

12. Bu sözleşme başvuru ekinde sunulmamış ve varlığı daha sonraki dönemde yargılama yapan diğer mahkemelerce de doğrulanmamıştır.
13. Aslında İpek Bölge Mahkemesi, P. nr. 57/83 sayılı kararında başvuru tarafından akdedilen böyle bir sözleşmenin hukuki değeri olmadığını, çünkü dönemim mevzuatına aykırı şekilde akdedildiğini, ancak Bay Mon Nushi'nin Bay Muşoviç'e belli bir meblağı ödediğini tespit edip başvurucuya 1.950.000 dinar üzerine 18 Ocak 1983 tarihinden itibaren % 7.5 oranında faiziyle birlikte tazmin edilmesini emretmiştir.
14. Yakova Belediye Mahkemesi 19 Şubat 2002 tarihinde çıkarttığı 3004/2000 sayılı kararla Yakova Belediyesi Vraniq köyü mukimi Mon (Nue) Nushi'nin dava dilekçesini temelden yoksun bularak reddetmiştir. Bu dilekçede davalı Arif (Amir) Muşoviç'in Yakova Belediyesi Şehir Kadastro Bölgesinde 1133 tapuya kayıtlı olan 0,01.15 hektarlık ev ve 0,02.14 hektarlık bahçeden oluşan 305/4 numaralı parselin alım satımına ilişkin sözleşme akdedip kadastroya kaydedilmesinin emredilmesi talep edilmiştir.
15. Karar gerekçesinde Yakova Belediye Mahkemesi dava dosyası yazışmalarından dava konusu mülkün Yakova Kadastro kayıtlarında davalı Muşoviç üzerine kayıtlı olduğu olgusunun tartışmasız olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme aynı şekilde davalı taraflar arasında mevcut mevzuata göre hazırlanıp mahkemede onaylatılmış herhangi bir resmi sözleşmenin hiçbir zaman akdedilmediğini ve İpek Bölge Mahkemesi'nin Civ. 57/83 sayılı kararına göre davalı Bay Muşoviç'in davacı Bay Mon Nushi'ye 1.950.000 dinar tutarındaki meblağı itmekle yükümlü olduğu doğrulanmıştır.
16. Aynı kararda Yakova Belediye Mahkemesi davacının satın aldığı iddia ettiği mülke hiçbir zaman malik olmadığı olgusuna da vurgu yapmıştır.
17. Bay Mon Nushi temsilcisi Avukat Teki Bokshi aracılığıyla bu karara İpek Bölge Mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir.
18. İpek Bölge Mahkemesi 15 Kasım 2006 tarihinde çıkarttığı kararla Mon Nushi temsilcisi Avukat Teki Bokshi aracılığıyla yaptığı itirazı reddedip Yakova Belediye Mahkemesi'nin C. nr. 3004/2000 sayı ve 19 Şubat 2002 sayılı kararını onamıştır.
19. Bölge Mahkemesi karar gerekçesinde davacı ve temsilcisinin itirazlarını incelerken ilk derece mahkemesinin "dava dilekçesinin temelden yoksun olduğu tespit edildiğine gerekli delillerin doğru ve tam tespitinden olgusal durumun tespit edildiği ve delillerin doğru tespitinden maddi hukukun doğru uygulandığı ve gerekçede davanın çözümüne ilişkin olarak bu mahkemenin de kabul ettiği önemli hukuki ve olgusal gerekçeleri yeterli ölçüde sunduğunu" tespit etmiştir.
20. Başvurucu Bay Mon Nushi bu karara karşı Kosova Yüksek Mahkemesi nezdinde revizyon başvurusunda bulunmuştur.
21. Kosova Yüksek Mahkemesi 21 Mart 2011 tarihinde çıkarttığı Rev. nr. 87/2008 sayılı kararla Bay Mon Nushi'nin vekalet verdiği iki temsilcisinin İpek Bölge Mahkemesi'nin Ac. nr. 404/2003 sayı ve 15 Kasım 2006 tarihli kararına karşı revizyon başvurusunu temelden yoksun bularak reddetmiştir.
22. Bu kararın gerekçesinde "Yüksek Mahkeme alt derece mahkemelerinin olgusal durumu doğru ve eksiksiz tespit edip davacının dava dilekçesinin temelden yoksun

olduğunu tespit ettiklerinde çekişmeli yargı usulleri hükümleri ve maddi hukuku hükümlerini doğru uygulamışlardır” denmiştir.

Başvurucunun İddiaları

23. Başvurucu, mezkur kararla Anayasa'nın 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı] ve AİHS'nin 6.1 fıkrası ve ek protokolleriyle güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu devamında Anayasa'nın 7, 21 22, 31, 46, 53 ve 121. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Başvurunun Kabul Edilirliği

24. Başvurucunun başvurusu hakkında bir karara varmadan önce Mahkeme'nin, Anayasa, Yasa ve İçtüzükte öngörülmüş kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmesi gereklidir.

25. Mahkeme bununla ilgili olarak Anayasa'nın 113. madde 7. fıkrasına atıfta bulunmak ister:

Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

26. Mahkeme aynı şekilde Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 36. kuralına da atıfta bulunmak ister:

*(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:
c) Başvuru açıkça temellendirildiği zaman.*

27. Başvurucunun başvurusu ve iddia edilen anayasal hak ihlallerine ilişkin olarak Mahkeme şunu vurgulama ister:

28. Anayasa Mahkemesi olgu mahkemesi olmadığını ve bu vesileyle olgusal durumun tam ve eksiksiz tespiti yetkisinin adalet mahkemelerinin yetki alanına girdiğini, mevcut başvuruda Yüksek Mahkeme başvuru ve temsilcilerinin revizyon başvurusunu reddedip İpek Bölge Mahkemesi'nin kararını yürürlükte bıraktığını vurgulamak ister. Anayasa Mahkemesinin rolü Anayasa ile güvence altına alınmış haklara hukuk yollarıyla riayet etmeyi sağlamak olup dördüncü derece mahkemesi gibi davranamaz (*bkz. mutatis mutandis, Akdivar – Türkiye davası, 16 Eylül 1999, R.J.D, 1996-IV, 65. madde*).

29. Yukarıda belirtilenleri dikkate alarak Mahkeme, genel kuralda göre, iç hukukun uygulanması, delillerin süreç içerisinde değerlendirilmesi, medeni bir davada hakkaniyetin uygulanması veya bir ceza davasında sanığın suçluluk veya suçsuzluğunun değerlendirilmesi gibi tespit ve bulguları tartışmayacaktır.

30. Mahkeme olağanüstü durumlarda ileri derecede belirgin keyfilikle lekelenmiş ve hukuk ile iyi yargılamaya aykırı ve Anayasa ile AİHS'nin ihlaline sebebiyet vermesi halinde bu tespit ve bulguları sorgulayabilir (*Syssoyeva ve diğerleri v. Letonya (kayıttan düşürme) [DHM] § 89*), fakat Bay Nushi'nin başvurusu incelendiğinde Mahkeme itiraz edilen kararlarda herhangi bir keyfilik olduğunu tespit etmemiştir.

31. Mevcut başvuruda başvuru memnuniyetsizliği Anayasa'nın 31. maddesi ile güvence altına alınmış haklarının ihlal edildiği iddiasıyla başvurma hakkı vermez (*bkz. mutatis mutandis, 5503/02 başvuru numaralı Mezotur-*

Tiszazugi Tarsulat – Macaristan davası 26 Temmuz 2005 tarihli AİHM kararı).

32. Mahkeme, Yüksek Mahkeme'nin Rev. nr. 87/12 sayı ve 21 Mart 2011 tarihli kararında ne keyfilik belirtileri ne de başvurunun iddia ettiği şekilde insan hakları ihlali olduğunu tespit etmemiştir.
33. Başvurucu bu koşullarda "iddiasını yeterince kanıtlamamış" olduğundan başvurunun temelli olduğu tespit edilemez; bu nedenle Mahkeme, İçtüzüğü'nün 36. kuralı 2. fıkra c ve d bentleri uyarınca başvurunun temelden yoksun olarak reddedilmesi gerektiğini tespit etmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113. maddesi ve İçtüzüğü'nün 36. kuralı 2. fıkra c ve d benleri uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 17 Ocak 2013 tarihli duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. Karar Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazete'de yayımlanır.
- III. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Altay Suroy, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza